

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4986/2568

บริษัท ก. โจทก์ บริษัท จ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 421, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นบริษัทมหาชนจำกัดจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เมื่อมีปัญหากรณีอดีตผู้บริหารของโจทก์ถูก ก.ล.ต. กล่าวโทษเกี่ยวกับการทุจริตและการตกแต่งบัญชี โจทก์ไม่ได้ดำเนินการใดในการสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนซึ่งรวมถึงจำเลยซึ่งเป็นผู้ลงทุนและเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของโจทก์ จำเลยเสนอทางเลือกเพื่อยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้บริหารเดิมของโจทก์ จึงต้องดำเนินการตามทางเลือกที่แถลงไว้ เมื่อไม่อาจใช้ทางเลือกในการเจรจาควบรวมกิจการ จึงต้องใช้ทางเลือกในการฟ้องร้องดำเนินคดีซึ่งนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหา ไม่ได้มีเจตนาถ่วงล่าช้าหรือต้องการรวมธุรกิจของโจทก์โดยไม่สุจริต การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระค่าเสียหาย 880,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ศาลมีคำสั่งให้การบอกล้างโมฆียะกรรมของจำเลยไม่มีผล ห้ามจำเลยใช้สิทธิบอกล้างโมฆียะกรรมสัญญาลงทุน ให้จำเลยลงโฆษณาผลของคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ บางกอกโพสต์ เดอะวอลล์สตรีทเจอร์นัล ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่อเนื่องกันเป็นเวลา 7 วัน ว่าโจทก์ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และสัญญาลงทุนระหว่างโจทก์กับจำเลยมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายไม่มีเหตุที่ทำให้สัญญาดตกเป็นโมฆียะกรรม จำเลยให้การปฏิเสธขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 685,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 5 มีนาคม 2563 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 500,000 บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลย โดยกำหนด ค่าทนายความรวม 700,000 บาท โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันชั้นฎีการับฟังได้ว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด ประกอบธุรกิจให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถจักรยานยนต์และบริการด้านการเงินให้สินเชื่อรายย่อยผ่านแพลตฟอร์มการเงินดิจิทัล โจทก์ตั้งบริษัทลูกประกอบธุรกิจให้สินเชื่อในตลาดภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายประเทศ เช่น กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว พม่า และศรีลังกา และตั้งบริษัท ก. ขึ้นในประเทศสิงคโปร์ เพื่อเป็นศูนย์กลางกระจายเงินทุนการประกอบธุรกิจของโจทก์ในการลงทุนทำธุรกิจในต่างประเทศ ด้วยการให้บริษัท ก. เข้าถือหุ้นในบริษัทย่อยอื่น ๆ ของโจทก์ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ โจทก์จะโอนเงินลงทุนไปยังบริษัท ก. โดยบันทึกบัญชีโจทก์เป็นเงินให้กู้ยืม และเงินลงทุนในบริษัทย่อย ระหว่างปี 2555 ถึงปี 2557 รายได้ส่วนใหญ่ของโจทก์มาจากการให้เช่าซื้อ ส่วนจำเลยเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนภายใต้กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ประกอบธุรกิจจัดการทรัพย์สินและลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ มีบริษัท จ. ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไต้หวัน ประเทศญี่ปุ่น เป็นบริษัทแม่ ดำเนินธุรกิจด้านการเงินและการลงทุน บริษัท จ. มีบริษัทย่อย

และบริษัทในเครือหลายแห่ง จำเลยเข้าทำสัญญาลงทุน (Investment Agreement) กับโจทก์ 3 ฉบับ ตกลงซื้อหลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debenture) ที่โจทก์ออกให้ในลักษณะการเสนอขายแบบเฉพาะเจาะจงให้แก่ผู้ลงทุนในต่างประเทศเท่านั้น สัญญาฉบับแรก ลงวันที่ 20 มีนาคม 2558 คิดเป็นเงินค่าหุ้น 30,000,000 เหรียญสหรัฐ โจทก์ออกใบหุ้นกู้แปลงสภาพลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2558 ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 ก่อนครบกำหนดไถ่ถอน จำเลยใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้ทั้งหมดเป็นหุ้นสามัญ 98,100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท สัญญาสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2558 สัญญาฉบับที่สอง ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2559 คิดเป็นเงินค่าหุ้น 130,000,000 เหรียญสหรัฐ โจทก์ออกใบหุ้นกู้แปลงสภาพลงวันที่ 1 สิงหาคม 2559 ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 1 สิงหาคม 2564 และสัญญาฉบับที่สาม ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2559 คิดเป็นเงินค่าหุ้น 50,000,000 เหรียญสหรัฐ โจทก์ออกใบหุ้นกู้แปลงสภาพลงวันที่ 20 มีนาคม 2560 ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 20 มีนาคม 2563 นับตั้งแต่ทำสัญญาลงทุนฉบับที่สองและที่สาม จำเลยได้รับดอกเบี้ยตามสัญญาทั้งสองฉบับไปแล้ว 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 วันที่ 1 สิงหาคม 2560 และวันที่ 20 กันยายน 2560 รวมเป็นดอกเบี้ย 7,750,000 เหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 264,505,197.54 บาท ครั้นวันที่ 16 ตุลาคม 2560 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ออกประกาศฉบับที่ 95/2560 ระบุว่า ก.ล.ต.กล่าวโทษ นายमितชีจิ กรรมการบริษัทโจทก์ต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ กรณีทุจริตเบียดบังทรัพย์สินของบริษัทและทำบัญชีไม่ถูกต้อง โดยทำธุรกรรมอำพรางผ่านบริษัทที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศหลายแห่ง เพื่อให้ผลประโยชน์ของโจทก์สูงเกินความจริง วันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 บริษัท จ. ออกเอกสารเผยแพร่ทางเว็บไซต์บริษัทแสดงความเห็นของบริษัทเกี่ยวกับทิศทางในอนาคตกรณีสถานการณ์ของบริษัทโจทก์ระบุว่า บริษัท จ. พิจารณาทางเลือกเป็น 3 แนวทาง ทางเลือกที่ 1 กรณีโครงสร้างการจัดการรวมถึงโครงสร้างการถือหุ้นของโจทก์เป็นไปตามเดิม จะมีการขายหุ้นสามัญที่ถืออยู่ในบริษัทโจทก์ ไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพก่อนกำหนด เก็บหนี้โดยเริ่มกระบวนการล้มละลายหรือฟื้นฟูกิจการ และดำเนินการทางคดีกับกรรมการโจทก์ ทางเลือกที่ 2 กรณีโจทก์ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ลงทุน จะมีการขายหุ้นสามัญที่ถืออยู่ในบริษัทโจทก์ ดำเนินการเกี่ยวกับการชำระหนี้หุ้นกู้แปลงสภาพ และดำเนินการทางคดีกับกรรมการโจทก์ ทางเลือกที่ 3 กรณีการรวมธุรกิจกับโจทก์ จะมีการถือหุ้นในบริษัทโจทก์ในฐานะเป็นบริษัทย่อยของบริษัท จ. หุ้นกู้แปลงสภาพจะเปลี่ยนสถานะเป็นการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทย่อย และอาจพิจารณาดำเนินการทางคดีกับกรรมการ จากนั้นวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560 จำเลยมีหนังสือบอกกล่าว โฆษณากรรมการลงทุนในหุ้นกู้แปลงสภาพตามสัญญาการลงทุนฉบับที่สองและฉบับที่สามและทวงถามให้โจทก์คืนเงินลงทุนแก่จำเลย วันที่ 14 ธันวาคม 2560 โจทก์มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเลิกสัญญาและการชำระคืนเงินลงทุนแก่จำเลย วันที่ 22 ธันวาคม 2560 จำเลยฟ้องบริษัท ก. และนายमितชีจิกับพวก ที่ประเทศสิงคโปร์ ในข้อหาละเมิดโดยการสมคบกันกระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมายและละเมิดโดยการหลอกลวง เรียกค่าเสียหาย โดยกล่าวถึงการร่วมกันตกแต่งบัญชีโจทก์สร้างผลประโยชน์ของโจทก์ในประเทศไทยให้สูงเกินจริง และปกปิดลักษณะที่แท้จริงเกี่ยวกับเงินกู้ยืมของบริษัท ก. เพื่อลวงให้จำเลยหลงเชื่อว่าผลประโยชน์ของโจทก์ในประเทศไทยดีเกินกว่าความเป็นจริง วันที่ 3 มกราคม 2561 จำเลยมีหนังสือยืนยันให้โจทก์ชำระคืนเงินลงทุนตามสัญญาการลงทุนพร้อมดอกเบี้ยภายในวันที่ 6 มกราคม 2561 และสงวนสิทธิดำเนินการตามกฎหมาย วันที่ 9 มกราคม 2561 โจทก์มีหนังสือยืนยันว่าสัญญาการลงทุนมีผล

ผูกพันพร้อมอ้างว่าจำเลยกระทำการโดยไม่สุจริต ในวันเดียวกัน จำเลยฟ้องโจทก์ต่อศาลแพ่ง เป็นคดีหมายเลขดำที่ พ.83/2561 ในข้อหาละเมิด บอกล้างโมฆียะกรรม เรียกค่าเสียหาย จาก มูลเหตุดังกล่าว คดีอยู่ระหว่างศาลแพ่งมีคำสั่งงดการพิจารณาและจำหน่ายคดีชั่วคราว วันที่ 10 มกราคม 2561 จำเลยยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโจทก์ต่อศาลล้มละลายกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ พ. 1/2561 ศาลล้มละลายกลางและศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาคำร้อง โดยเห็นว่ากรณียังฟังไม่ได้ว่า โจทก์เป็นหนี้จำเลยผู้ร้องขอจำนวนไม่น้อยกว่า 10,000,000 บาท คดีถึงที่สุดชั้นอุทธรณ์ เนื่องจากศาลฎีกามีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยฎีกาตามคำสั่งที่ ครพ.ลพ.5401/2564 ประเด็นการส่ง หมายถึงและสำเนาคำฟ้องคดีนี้แก่จำเลย ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นฝ่าย เสียเปรียบจากการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องตั้งต้นคดีโดยการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ ผิดระเบียบ จึงไม่มีเหตุสมควรที่จะเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นที่ ผิดระเบียบนั้น โจทก์ไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา ประเด็นนี้จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดี มีปัญหาวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า จำเลยกระทำละเมิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทำละเมิดด้วยการวางแผนใช้สิทธิทางศาลกลั่นแกล้งโจทก์ โดยมีเจตนาเข้า ควบคุมและยึดกิจการของโจทก์ไปเป็นของตน อาศัยเหตุที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กล่าวโฆษณามิทซึจิ อดีตผู้บริหารรายหนึ่งของโจทก์ต่อกรม สอบสวนคดีพิเศษมาเป็นเหตุบอกล้างการถือหุ้นกู้แปลงสภาพโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย เพื่อนำ มูลเหตุดังกล่าวยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโจทก์อันเป็นการหลอกลวงให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดในฐานะที่ แท้จริงของโจทก์ และมุ่งหวังให้ภาวะการพักชำระหนี้ตามกฎหมายล้มละลายทำให้โจทก์ ขาดสภาพคล่องเป็นประโยชน์ในการเจรจาควบคุมกิจการโจทก์เข้ากับกิจการของจำเลย เป็นการ ใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณ ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญ และขาดประโยชน์จากการประกอบธุรกิจ ตามคำฟ้อง โจทก์ดังกล่าวเป็นการกล่าวอ้างว่า จำเลยจงใจทำต่อโจทก์โดยผิดกฎหมายให้โจทก์เสียหายเป็น ละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 และจำเลยใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิด เสียหายแก่โจทก์เป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 421 ด้วย การพิจารณาว่าจำเลยใช้ สิทธิทางศาลฟ้องร้องดำเนินคดีต่าง ๆ แก่โจทก์เป็นการละเมิดหรือไม่นั้น จำต้องพิจารณา มาตรฐานการดำเนินธุรกิจในลักษณะและประเภทเดียวกันกับธุรกิจของโจทก์และของจำเลย เป็นสำคัญ คู่ความทั้งสองฝ่ายนำสืบรับกันว่า ก่อนวันที่ 16 ตุลาคม 2560 อันเป็นวันที่ปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กล่าวโทษ นายमितซึจิ กรรมการบริษัทโจทก์ต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ กรณีทุจริตเบียดบังทรัพย์สินของบริษัทและทำ บัญชีไม่ถูกต้อง ทำธุรกรรมอำพรางผ่านบริษัทที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศหลายแห่ง เพื่อให้ ผลประกอบการของโจทก์สูงเกินความจริง นั้น จำเลยได้ร่วมลงทุนซื้อหุ้นกู้แปลงสภาพของบริษัท โจทก์ตามสัญญาลงทุนไปแล้วรวม 3 สัญญา สัญญาฉบับแรก มูลค่าการลงทุน 30,000,000 เหรียญสหรัฐ สัญญาฉบับที่สอง มูลค่าการลงทุน 130,000,000 เหรียญสหรัฐ และสัญญาฉบับ ที่สาม มูลค่าการลงทุน 50,000,000 เหรียญสหรัฐ รวมมูลค่าการลงทุน 210,000,000 เหรียญสหรัฐ นอกจากการลงทุนในหุ้นกู้แปลงสภาพแล้ว ยังได้ความจากพยานจำเลยปากนายโนบุรุ กรรมการ จำเลย และนางสาวปะราลี ผู้รับมอบอำนาจจำเลยว่า จำเลยร่วมลงทุนกับโจทก์โดยถือหุ้นในบริษัท พ. ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย และระหว่างวันที่ 13 มีนาคม 2560 ถึงวันที่ 11 กันยายน 2560 จำเลยได้ซื้อหุ้นสามัญของโจทก์เป็นเงิน 492,539,441 บาท รวมทั้งซื้อใบสำคัญ

แสดงสิทธิในการจะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นเงิน 34,827,447.40 บาท ซึ่งโจทก์มิได้ถามค้านให้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงรับฟังได้ว่า จำเลยเข้าร่วมลงทุนกับโจทก์หลายรูปแบบ ทั้งการเข้าซื้อหุ้นในบริษัทโจทก์โดยตรง การซื้อหุ้นกู้แปลงสภาพ ตลอดจนการร่วมลงทุนซื้อหุ้นบริษัทในเครือของโจทก์ที่ประกอบธุรกิจในต่างประเทศ การลงทุนแต่ละครั้งมีมูลค่าเป็นจำนวนมาก การที่จำเลยซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบธุรกิจด้านการเงินยินยอมลงทุนทำธุรกิจกับโจทก์หลายครั้งในมูลค่าการลงทุนระดับสูง ย่อมแสดงว่าจำเลยเชื่อมั่นและให้ความไว้วางใจในการประกอบธุรกิจของโจทก์ การร่วมลงทุนระหว่างจำเลยกับโจทก์ที่ผ่านมานั้น ไม่ปรากฏว่ามีข้อขัดแย้งหรือมีพฤติการณ์ใดแสดงว่าจำเลยมุ่งหวังให้โจทก์ประสบปัญหาทางธุรกิจเพื่อเข้าครอบงำกิจการโจทก์ ข้อพิพาทและการฟ้องคดีต่าง ๆ ระหว่างจำเลยกับโจทก์ล้วนเกิดขึ้นหลังมีการเผยแพร่ข้อมูลกรณีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กล่าวโทษนายमितชีจิผู้บริหารคนหนึ่งของโจทก์ต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งโจทก์มีนายทัตติยะ กรรมการโจทก์ซึ่งเป็นน้องชายนายमितชีจิเป็นพยานเบิกความว่า หลังเกิดกรณีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กล่าวโทษนายमितชีจิต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษแล้ว นายโนบุโยชิ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของจำเลยได้ยื่นข้อเสนอให้นายमितชีจิขายกิจการของโจทก์ให้แก่กลุ่มบริษัท จ. แต่นายमितชีจิไม่ตกลง จึงเป็นที่มาของการฟ้องร้องดำเนินคดีโจทก์หลายคดีต่อมา โดยเฉพาะจำเลยยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโจทก์ต่อศาลล้มละลายกลางเพื่ออาศัยกระบวนการตามกฎหมายล้มละลายเป็นเครื่องมือเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโจทก์ ตัดสภาพคล่องในการบริหารจัดการด้านการเงินของโจทก์ เมื่อบริษัทโจทก์อ่อนแอลงจะทำให้ง่ายต่อการเจรจาเข้าควบรวมกิจการ เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย อันเป็นการละเมิดต่อโจทก์ ก่อนการทำละเมิดของจำเลย โจทก์ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน มีความมั่นคงในการประกอบธุรกิจ มีรายได้และสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน ทั้งไม่มีประวัติผิดนัดชำระหนี้หุ้นกู้แปลงสภาพแก่จำเลย ตามคำเบิกความพยานดังกล่าวไม่ปรากฏมูลเหตุจงใจพิเศษและเหตุผลเชื่อมโยงว่าเหตุใดจำเลยจึงเปลี่ยนแปลงเจตนาในการเข้าทำธุรกิจกับโจทก์จากเดิมที่ทั้งสองฝ่ายเป็นพันธมิตรมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นการกลั่นแกล้งนำคดีฟ้องโจทก์ต่อศาลให้บริษัทโจทก์ประสบปัญหาสภาพคล่องและเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเพื่อประโยชน์ในการควบรวมกิจการโจทก์เป็นของจำเลย ทั้งเมื่อพิจารณาว่า โจทก์เป็นบริษัทมหาชนจำกัดจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนผู้นำเงินมาลงทุน ทั้งโจทก์และจำเลยต่างประกอบธุรกิจด้านการเงินและการให้สินเชื่อเป็นผู้มีวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งตามมาตรฐานวิชาชีพโจทก์ย่อมต้องทราบว่าการประกอบธุรกิจด้านการเงินเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการการเงินของผู้ลงทุนยังต้องให้ความสำคัญกับความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของกรรมการผู้แทนนิติบุคคล การกระทำใด ๆ อันเกี่ยวข้องกับการทุจริตด้านการบริหารจัดการ การเงินและการตกแต่งบัญชีของบริษัท แม้กระทำโดยกรรมการบริษัทเป็นส่วนตัวดังที่โจทก์ฎีกา แต่การกระทำของผู้ทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการของบริษัทและผู้แทนนิติบุคคลย่อมส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อบริษัทโดยตรง ทางนายนายโจทก์ไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้ดำเนินการใด ๆ อย่างชัดเจนจริงจังและเพียงพอในการชี้แจงต่อผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับกรณีที่นายमितชีจิถูกกล่าวโทษดังกล่าว กลับปรากฏจากคำเบิกความนายทัตติยะอีกด้วยว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้เริ่มตรวจสอบโจทก์เกี่ยวกับเงินกู้ที่บริษัท ก. ทำสัญญากับกลุ่มผู้กู้สิงคโปร์และกลุ่มผู้กู้ไชปรัสตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม

2560 โจทก์ชี้แจงข้อเท็จจริงโดยละเอียดเกี่ยวกับที่มาของเงินกู้ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้เปิดเผยคำชี้แจงของโจทก์บนหน้าเว็บไซต์ของสำนักงานฯ ให้สาธารณชนรับทราบ อันแสดงว่าปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตตกแต่งบัญชีรายรับของโจทก์ที่เชื่อมโยงกับการปล่อยกู้ของบริษัท ก. ในเครือของโจทก์ เริ่มปรากฏขึ้นตั้งแต่เดือนมีนาคม 2560 ก่อนวันที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เผยแพร่ข่าวการกล่าวโทษนายमितชิจินานถึง 6 เดือนเศษ ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวไม่ปรากฏว่า โจทก์ได้เข้าเจรจาทำความเข้าใจและดำเนินมาตรการใดอย่างจริงจังและเหมาะสมในการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนซึ่งรวมถึงจำเลยเกี่ยวกับความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจโจทก์แต่อย่างใด นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงยังปรากฏอีกด้วยว่า ภายหลังกระบวนการตรวจสอบการปล่อยกู้ผิดปกติของบริษัท ก. ในเดือนมีนาคม 2560 นั้น ราคาซื้อขายหุ้นของโจทก์โดยรวมมีแนวโน้มลดลง คือ วันที่ 7 มีนาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 48 บาท ต่อหุ้น วันที่ 8 มีนาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 35.75 บาท ต่อหุ้น ภายหลังวันที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีหนังสือสอบถามโจทก์และประชาชนเริ่มทราบข่าวการตรวจสอบ วันที่ 10 มีนาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 25.25 บาท ต่อหุ้น วันที่ 13 มีนาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 17.70 บาท ต่อหุ้น วันที่ 12 ตุลาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 22.10 บาท ต่อหุ้น และภายหลังวันที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เผยแพร่ข่าวการกล่าวโทษนายमितชิจินาน วันที่ 17 ตุลาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 15.50 บาท ต่อหุ้น วันที่ 19 ตุลาคม 2560 มีราคาปิดอยู่ที่ 9.15 บาท ต่อหุ้น ราคาหุ้นโจทก์ที่ลดลงดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า วิญญูชนผู้เป็นนักลงทุนทั่วไปต่างเห็นว่า ข้อกล่าวหาเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ก. ในเครือโจทก์ที่ประเทศสิงคโปร์ ส่งผลกระทบและทำลายความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่มีต่อบริษัทโจทก์อย่างมีนัยสำคัญ ข้อที่โจทก์นำสืบว่า โจทก์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน โจทก์มีการชำระหนี้ต่าง ๆ รวมถึงได้ชำระหนี้ดอกเบี้ยหุ้นกู้แปลงสภาพภายในกำหนดเวลาไม่เคยผิดนัดชำระ และยังได้ชี้แจงข้อมูลต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับกรณีที่นายमितชิจินานกล่าวหาแล้วนั้น พหุติการณ์ทั้งหมดล้วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางการเงินของโจทก์ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่แสดงออกด้วยการทยอยขายหุ้นโจทก์ดังกล่าวแล้ว แสดงว่าข้ออ้างเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางการเงินของโจทก์ที่แสดงออกต่อผู้ลงทุนเพียงเท่านั้น ไม่เพียงพอที่จะเรียกคืนความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนที่ลดทอนลงไปจากการได้รับทราบข้อมูลความไม่โปร่งใสในการดำเนินธุรกิจของโจทก์ได้ สำหรับการดำเนินการของจำเลยซึ่งเป็นผู้ลงทุนรายหนึ่งนั้น จำเลยมีนายโนบิรุเป็นพยานเบิกความว่า จำเลยเป็นเจ้าของหนี้รายใหญ่ที่สุดของโจทก์ มีการลงทุนในบริษัทโจทก์เป็นเงินจำนวนมหาศาล เมื่อเกิดข่าวเกี่ยวกับการกระทำผิดทุจริตของผู้บริหารโจทก์เกี่ยวกับกฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โยงไปถึงการยินยอมให้มีการตกแต่งบัญชีและลงบัญชีในงบการเงินอันเป็นเท็จเพื่อสร้างผลประกอบการให้สูงเกินจริง ทำให้บริษัท จ. ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของญี่ปุ่น ต้องออกแถลงการณ์ต่อนักลงทุนแสดงความเห็นและจุดยืนต่อสถานการณ์ปัจจุบัน จำเลยต้องการยุติความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้บริหารเดิมของโจทก์ และไม่ประสงค์ประกอบธุรกิจร่วมกับโจทก์หรือบริษัทในเครือของโจทก์อีก หากจำเลยยังคงรักษาความสัมพันธ์กับโจทก์ จำเลยและบริษัท จ. อาจถูกนักลงทุน ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าใจผิดคิดว่ามีส่วนรู้เห็นกับการการกระทำผิดของโจทก์ได้ แต่การยุติความสัมพันธ์ไม่สามารถทำได้โดยง่าย เนื่องจากได้ลงทุนร่วมกันในบริษัทจดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย จึงต้องพิจารณาหาวิธีการยุติความสัมพันธ์กับ

โจทก์ให้ราบรื่นที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นในอนาคต จำเลยจึงออกแถลงข่าว เพื่อชี้แจงผู้มีส่วนได้เสียว่า จำเลยอยู่ระหว่างการพิจารณาทางเลือก 3 แนวทาง ทางเลือกที่ 1 หากโจทก์ยืนยันให้กลุ่มผู้บริหารเดิมบริหารธุรกิจต่อไป จำเลยจะขายหุ้นสามัญที่ถืออยู่ในบริษัทโจทก์ทั้งหมด บอกล้างนิติกรรมการลงทุนในหุ้นกู้แปลงสภาพ ฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเรียกเงินคืน และดำเนินคดีกับกรรมการและผู้สอบบัญชีของโจทก์ ส่วนกิจการในประเทศอินโดนีเซียจะเจรจาซื้อหุ้นทั้งหมดของโจทก์ ให้บริษัทดังกล่าวกลายมาเป็นบริษัทในเครือจำเลย และสิ้นสุดความสัมพันธ์การเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจกับโจทก์โดยสิ้นเชิง ทางเลือกที่ 2 หากโจทก์ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้ลงทุนรายอื่น จำเลยจะขายหุ้นสามัญที่ถืออยู่ในบริษัทโจทก์ทั้งหมด เรียกให้ชำระคืนเงินลงทุนในหุ้นกู้แปลงสภาพและดำเนินคดีแก่กรรมการและผู้สอบบัญชีของโจทก์ ส่วนกิจการในประเทศอินโดนีเซียจะเจรจาซื้อหุ้นทั้งหมดของโจทก์ ให้บริษัทดังกล่าวกลายมาเป็นบริษัทในเครือจำเลย และสิ้นสุดความสัมพันธ์การเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจกับโจทก์โดยสิ้นเชิง ส่วนทางเลือกที่ 3 จำเลยจะเจรจากับโจทก์เพื่อควรวมกิจการของโจทก์ให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเจทรัสต์ จำเลยยังคงถือหุ้นสามัญในบริษัทโจทก์ แต่กลุ่มผู้บริหารเดิมของโจทก์ต้องถูกเปลี่ยนออกทั้งหมด การลงทุนในหุ้นกู้แปลงสภาพจะแปลงหนี้ให้อยู่ในรูปของเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ จำเลยจะคงสัดส่วนการถือหุ้นกิจการในประเทศอินโดนีเซียไว้ตามเดิมโดยถือว่าบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทในเครือจำเลย แต่จะยังดำเนินคดีแก่กรรมการและผู้สอบบัญชีของโจทก์เช่นเดียวกันกับทางเลือกอื่น ซึ่งผู้บริหารกลุ่มบริษัท จ. เห็นว่า ทางเลือกที่ 3 น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อกลุ่มบริษัทเจทรัสต์และผู้ถือหุ้นของโจทก์ เพราะการรวมกิจการจะช่วยส่งเสริมและขยายธุรกิจสินเชื่อย่อยออกไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่การเจรจากับผู้บริหารของโจทก์ตามทางเลือกที่ 3 ไม่ประสบความสำเร็จ จำเลยจึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากเลือกที่จะแยกทางและสิ้นสุดความสัมพันธ์ทางธุรกิจทั้งปวงกับโจทก์ นำมาสู่การบอกล้างนิติกรรมและการฟ้องร้องดำเนินคดีในเวลาต่อมา เมื่อพิจารณามูลเหตุที่มาในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ของจำเลยตามคำเบิกความพยาน ประกอบช่วงเวลาที่มีหนังสือบอกล้างโมฆียะกรรมการลงทุนในหุ้นกู้แปลงสภาพตามสัญญาลงทุนฉบับที่สองและฉบับที่สาม ทวงถามให้โจทก์คืนเงินลงทุนแก่จำเลย ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560 จากนั้นจึงมีการดำเนินคดีหลายคดีต่อเนื่องกันเรื่อยมา ล้วนสอดคล้องกับข้อความที่ปรากฏในตอนท้ายที่ว่า บริษัท จ. จะใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดที่ได้ข้อสรุปภายในสิ้นเดือนพฤศจิกายน ขึ้นอยู่กับการหารืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย และตามกฎหมายเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและประเทศไทย ทั้งยังเป็นไปตามลำดับแผนทางธุรกิจของจำเลยที่เผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งจำเลยพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ หลายแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เริ่มต้นจากทางเลือกที่ 3 ซึ่งเป็นทางที่ดีที่สุดคือการเจรจาควรวมกิจการ แต่ไม่สามารถบรรลุผลได้เพราะโจทก์ไม่ยินยอม จนนำไปสู่บทสรุปในการเลือกทางเลือกที่ 1 คือ การยุติความสัมพันธ์กับโจทก์และฟ้องร้องดำเนินคดีเรียกเงินคืน อันแสดงให้เห็นว่า จำเลยได้ขวนขวายพิจารณาหาแนวทางต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการประกอบธุรกิจร่วมกันกับโจทก์ฉันทันทีตามที่เคยปฏิบัติแต่เดิมแล้ว แต่ไม่บรรลุผลสำเร็จ จึงจำเป็นต้องเลือกแนวทางการฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งมีใช้ทางเลือกที่ดีที่สุดดังที่ตั้งใจไว้ในชั้นแรก และการควรวมกิจการกับโจทก์เป็นเพียงทางเลือกหนึ่งในหลายแนวทางที่จำเลยนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเท่านั้น การควรวมกิจการและดำเนินคดีต่าง ๆ แก่โจทก์มิใช่ทางเลือกที่จำเลยนำมาใช้โดยมีเจตนากลับแก้งหรือต้องการควรวมธุรกิจโจทก์มาเป็นของตนเองโดยไม่สุจริต ทั้ง

ปรากฏตามทางนำสืบคู่ความทั้งสองฝ่ายอีกด้วยว่า ภายหลังสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แจ้งให้โจทก์แก้ไขงบการเงิน โจทก์แก้ไขงบการเงินและทำการตั้งสำรองเงิน 56,000,000 เหรียญสหรัฐ สำหรับการปล่อยกู้ของบริษัท ก. ให้แก่บริษัทจดทะเบียนในประเทศไชปรัสและประเทศสิงคโปร์ ส่วนคดีที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการโจทก์ต่อศาลล้มละลายกลาง โจทก์ก็นำสืบได้แย้งยืนยันถึงสถานะความมั่นคงทางการเงินของโจทก์ การมีสินทรัพย์สูงกว่าหนี้สิน ตลอดจนความสามารถในการชำระหนี้และดำเนินธุรกิจของโจทก์ อันเป็นการยืนยันความมั่นคงด้านการเงินในธุรกิจของโจทก์แต่เพียงอย่างเดียว ข้อมูลต่าง ๆ ที่โจทก์แสดงต่อประชาชนและจำเลย หาได้ยืนยันว่าโจทก์ดำเนินธุรกิจด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการบริหารจัดการโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรฐานการดำเนินธุรกิจด้านการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แต่อย่างใดไม่ เมื่อพิจารณาพฤติการณ์ตอบสนองของผู้ลงทุนทั่วไปต่อข่าวที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับปัญหาความไม่สุจริต ไม่โปร่งใสและไม่ชอบด้วยกฎหมายในการดำเนินธุรกิจของโจทก์ ที่ผู้ลงทุนต่างทำการขายหุ้นโจทก์ในตลาดหลักทรัพย์จนราคาหุ้นโจทก์ลดต่ำลง เปรียบเทียบกับการตอบสนองของจำเลย ซึ่งมีบริษัท จ. เป็นบริษัทแม่ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศญี่ปุ่นดำเนินธุรกิจด้านการเงิน การให้สินเชื่อและการลงทุน จำเลยเป็นทั้งผู้ลงทุนรายใหญ่ในหุ้นสามัญ และหุ้นกู้แปลงสภาพของโจทก์ และยังร่วมลงทุนซื้อหุ้นบริษัทในเครือโจทก์ที่ประกอบธุรกิจในต่างประเทศ ประกอบมาตรฐานการดำเนินธุรกิจลักษณะและประเภทเดียวกันกับธุรกิจของโจทก์และของจำเลยตั้งวินิจฉัยข้างต้นแล้ว การที่จำเลยบอกกล่าวโมฆียะกรรมและใช้สิทธิทางศาลฟ้องคดีแพ่งกับยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโจทก์ต่อศาลล้มละลายกลาง จึงเป็นการดำเนินการเช่นเดียวกับนักลงทุนผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและต้องการเยียวยาความเสียหายของตนตามภาวะ วิสัยและพฤติการณ์เช่นนั้นจะพึงกระทำตามปกติ ไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำโดยไม่สุจริตหรือกลั่นแกล้งฟ้องโดยมิได้หวังผลอันเป็นธรรมดาแห่งการใช้สิทธิทางศาลดังที่โจทก์ฎีกา พยานจำเลยมีน้ำหนักและเหตุผลมากกว่าพยานโจทก์ ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำละเมิดตามฟ้อง จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น เมื่อวินิจฉัยเช่นนี้แล้ว ฎีกาของโจทก์ข้ออื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลคำพิพากษาเปลี่ยนแปลงไป พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เพิ่มศักดิ์ สายสีทอง · ภัฏ วิภูมิรพี · อำนวย โอภาพันธ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4986/2568>